

ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՈՂ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆ
ՀՀ ԿԳՄՍ «ՄԱՐՏՈՒՆՈՒ Տ.ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ԱՎԱԳ ԴՊՐՈՑ»
ՊՈԱԿ

ՀԵՐԹԱԿԱՆ ԱՏԵՍԱՎՈՐՄԱՆ ԵՆԹԱԿԱ
ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐԻ ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՈՒՄ

ԱՎԱՐՏԱԿԱՆ ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ
ԱՇԽԱՏԱՆՔ

ԹԵՄԱ՝ «Ուսուցչի կողմից հանրակրթական առարկայական չափորոշիչներով ամրագրված գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների առնվազն պարտադիր նվազագույն պահանջների յուրացման ապահովումը սովորողների կողմից»

ԱՆՑԿԱՑՄԱՆ ՎԱՅՐԸ՝ Մարտունու Տ.Աբրահամյանի Անվան Ավագ Դպրոց

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐ՝ Հասմիկ Բեյբուրյան

ՈՒՍՈՒՑԻՉ՝ Հեղինե Ղիմոյան

ԴՊՐՈՑ՝ Գեղիովիտի թիվ 1 միջնակարգ դպրոց

ՄԱՐՏՈՒՆԻ 2021

Բովանդակություն

1. Ներածություն .....
2. Շերտավորված կամ տարբերակված ուսուցման նկարագիրը, համագործակցային ուսուցում .....
3. Ուսուցչի դերը շերտավորված ուսուցման մեթոդի ժամանակ.....
4. Տարբերակված ուսուցման տեսակները.....
5. Փորձարարական հետազոտություն .....
6. Եզրակացություն.....
7. Գրականություն.....
8. Դասապլան 1 .....
9. Դասապլան 2 .....

Ներածություն

Յուրաքանչյուր աշակերտի ուսման նկատմամբ հետաքրքրություն առաջացնելու, ակտիվացնելու և խթանելու համար, կիրառվում են տարբեր հնարներ, միջոցներ ու մեթոդներ: Դրանք կարող են լինել ավանդական, ժամանակակից մեթոդներ, կան դրանց միաժամանակյա և խառը կիրառումը:

Կիրառվող մեթոդ կամ մեթոդները պետք է ապահովեն կրթության շարունակական զարգացում ու խորացում:

Յուրաքանչյուր ուսուցիչ պետք է տիրապետի որոշակի հնարքների և մեթոդների, որպեսզի սովորողին տա այն նվազագույն գիտելիքները, որը պահանջում է այս կամ այն առարկայի չափորոշիչն ու ծրագիրը:

Կարևորելով ուսուցչի իմացությունը՝ տիրապետելու որոշակի հնարքների և մեթոդների, որպես սովորողների գիտելիքների, հմտությունների ու կարողությունների խթանող, ես որոշեցի իմ հետազոտական աշխատանքի թեման ընտրել տարբերակված կամ շերտավորված ուսուցումը՝ որպես սովորողների առաջադիմությունը խթանող և բարձրացնող մեթոդ:

«Շերտավորված ուսուցումը, ուսուցման այն տեսակն է, որի ընթացքում առանձնացվում են նրա առաջատար ձևերն ու թեքումները»:¹

Ներկայումս ուսուցման ոլորտում կան բազմաթիվ խնդիրներ, որոնցից յուրաքանչյուրը ունի իր պատճառները:

Ուսուցման ոլորտի հիմնական խնդիրներից են.

ա) Սովորողների պասիվ մասնակցությունը դասապրոցեսին:

բ) Դասարաններում տարբեր կարողությունների և առաջադիմությունների սովորողների ներկայությունը:

գ) Սովորողների մոտ հանդուրժողականության և մեկը մյուսին օգնելու կարողությունների պակասը կամ բացակայությունը:

Տարբերակված ուսուցման նպատակներն են

ա) Ունեցած գիտելիքների ամրապնդում:

բ) Նոր գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձեռք բերում:

---

¹ Ա. Նալչաջյան, «Հոգեբանական բառարան», Երևան 1984 թ., էջ 240:

գ) Հանդուրժողականության և փոխօգնության ձևավորում:

Ունենալով վերը նշված նպատակները՝ ցանկանում եմ՝ ինչքան հնարավոր է ուսուցման ոլորտի խնդիրները հասցնել նվազագույնի իմ մանկավարժական գործունեության ընթացքում:

Շերտավորված կամ տարբերակված ուսուցման նկարագիրը

Տարբերակված ուսուցման նպատակն է յուրաքանչյուր սովորողի համար ապահովել պայմաններ՝ ըստ նրա ընդունակությունների, ձգտումների, պահանջմունքների, զարգացման համար: Տարբերակված ուսուցումը թույլ է տալիս ուսումնառությունը կազմակերպել՝ ելնելով սովորողի անհատական որակներից: Այս մեթոդի նպատակն է, որպեսզի բոլոր սովորողները յուրացնեն կրթության գոնե նվազագույն գիտելիքներ, որն է կամ սովյալ կոնկրետ առարկայից:

Տարբերակված ուսուցման ժամանակ հաշվի է առնվում սովորողների անհատական առանձնահատկությունները:

Շերտավորված կամ տարբերակված ուսուցման ժամանակ ստեղծվում են խմբեր: Յուրաքանչյուր խմբում ընդգրկվում են նման առաջադիմության, ձգտումներով և տրամաբանությամբ սովորողներ: Այսինքն խմբերը տարբերվում են իրենց գործունեությամբ, նպատակով, ուսուցման խորությամբ և վերջնարդյունքով:

Տարբերակված ուսուցումը իրականացվում է երեք հիմնական փուլերով.

ա) սովորողի անհատական առանձնահատկությունների ճանաչում,

բ) սովորողների խմբերի բաժանելը ըստ անհատական առանձնահատկությունների,

գ) տարբերել յուրաքանչյուր խմբին տրվող ուսուցման նյութը:

Տարբերակված ուսուցման ժամանակ կարելի է առաջադրանքները կամ ուսուցման նյութը տրամադրի ուսուցիչը: Ցանկալի արդյունք է տալիս նաև այն ձևը, երբ սովորողը ինքն է ընտրում իր կողմից յուրացված նյութը, եթե խմբում ընդգրկված են ցածր կարողություններով կամ դասապրոցեսին դժվար ինտեգրվող սովորողներ:

Ես դասարաններում խմբերը ձևավորվում եմ ըստ աշակերտների թվի, մինչև 20 աշակերտ ունեցող դասարանը՝ երեք խումբ, քսանհինգից երեսուն աշակերտը՝ չորս խումբ, երեսունից ավել՝ հինգ խումբ:

Ցածր կարողության խմբերին կամ ես եմ տալիս առաջադրանք, կամ թույլ եմ տալիս իրենց ցանկությամբ իրենք ընտրեն, քանի որ իրենց ընտրած առաջադրանքները ավելի լավ են սովորում: Նրանց սովորածի վերջնարդյունքը պետք է լինի նյութի ընթերցելը:

Միջին կարողությամբ խմբերի սովորածի վերջնարդյունքները պետք է լինեն նյութի վերարտադրելն ու ներկայացնելը:

Բարձր կարողությամբ և առաջադիմությամբ խմբերում վերջնարդյունքը պետք է լինի վերը նշված երկու խմբերի արած աշխատանքները, և դրան ավելանում է կարդացածը վերլուծելը, քառակազմական աշխատանք կատարելը, քառակապակցություններ կազմելը:

Տարբերակված ուսուցման առավելությունը այն է, որ աշակերտները սովորում են և՛ իրենց խմբում, և՛ լսում ու սովորում են նաև մյուս խմբերից: Լսելով բոլոր խմբերին՝ ուսուցիչը բաց և փակ հարցերի միջոցով ընդհանրացնում է դասը ամբողջ դասարանի համար: Այնուհետև հետադարձ կապի միջոցով կապ է ստեղծում անցած և նոր դասերի միջև, որի միջոցով կրկնում և ամրապնդվում է ինչպես նոր, այնպես էլ հին կամ անցած դասը:

Տարբերակված ուսուցման ժամանակ նյութի մի քանի անգամ կրկնում են սովորողները, որի ընթացքում նույնիսկ ցածր կարողությամբ սովորողները ունենում են նվազագույն գիտելիքներ տվյալ թեմայից կամ ուսուցանվող նյութից:

Այս ուսուցման մեթոդը իրեն ավելի շատ արդարացնում է այն ժամանակ, երբ տվյալ դասարանում այս մեթոդը կիրառվել է տարրական դասարաններից սկսած:

Սովորողները միջին և ավագ դպրոց գալիս են արդեն այս մեթոդին ծանոթ և աշխատանքը տարբերակված խմբերում բերում ավելի արագ և արդյունավետ է կազմակերպվում:

Ուսուցչի դերը շերտավորված ուսուցման մեթոդի ժամանակ

Այս մեթոդի կիրառման ժամանակ շատ կարևոր է ուսուցչի դերը: Ուսուցիչը պետք է ընտրի ճիշտ խմբեր, նման գիտելիքներ, կարողություններ ու հմտություններ ունեցող աշակերտներին նույն խմբում ընդգրկելով:

Ուսուցչի մյուս կարևոր դերը այն է, որ նա հետևում է դասընթացի ժամանակին, օգնում է նյութը հասկանալուն, պատասխանում է կարդալու ընթացքում սովորողներին անհասկանալի հարցերին, բացատրում է նոր տերմիններն ու հասկացությունները: Այս մեթոդի ժամանակ բոլոր սովորողները, ըստ էության նույն աշխատանքն են կատարում, սակայն աշխատանքը կատարվում է ըստ սովորողի կարողության մակարդակի:

Այստեղ շատ կարևոր է դասը պատմող կամ ներկայացնող աշակերտին տրվելիք հարցերը, որոնց միջոցով պարզաբանվում է նաև դասի այն մասը, որին շատ չեն անդրադարձել սկզբում:

Տարբերակված ուսուցումը ուսուցչին թույլ է տալիս բավարարել բոլոր սովորողների կարիքները, պահպանելով ցածր, միջին և բարձր կարողություններով սովորողների սպասելիքները:

Տարբերակված ուսուցման ժամանակ ուսուցիչը ավելի երկար ժամանակ է տրամադրում դասի պլանավորմանը, պահանջվում է ավելի շատ ռեսուրսներ՝ դասարանների մակերեսը, կահավորումը: Տարբերակված ուսուցման առավելությունը այն է, որ այս ձևով դասի ժամանակ նման կարողություններով սովորող երեխաները աշխատում են նույն խմբում և խմբի ներսում բոլորը հավասար են, այսինքն այդ դեպքում չկա աշակերտի լավ կամ վատ սովորելու բարդությունավորում և չկա նաև հոգեբանական արգելք: Այս մեթոդը ավելի ցանկալի է թույլ կարողությամբ աշակերտների համար:

Ճիշտ է, այս ուսուցման մեթոդը ընդունում են որպես ժամանակակից, սակայն իմ կարծիքով, այն միշտ էլ առկա է եղել դասավանդման մեջ: Բազմավաստակ և հմուտ ուսուցիչները այն ավելի շատ են կիրառում, կարող է դասարանը չեն խմբավորում, բայց դասի ընթացքում առանձին առաջադրանք են տալիս թույլ կարողությամբ կամ դասին դժվար ներգրավվող աշակերտին:

Տարբերակված ուսուցման տեսակները

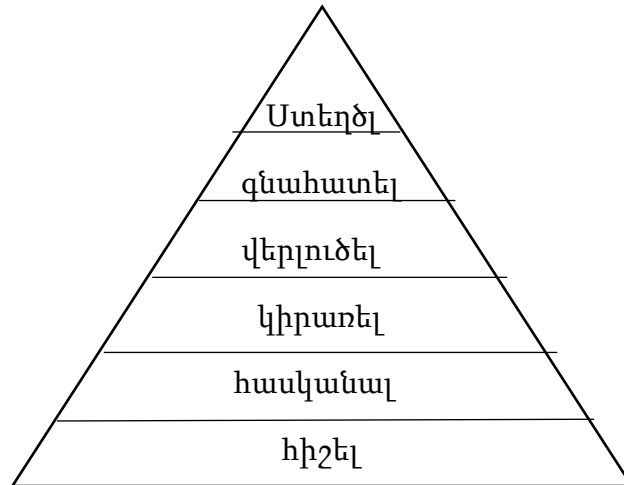
Ըստ ամերիկայի մանկավարժ Քերոլ Էն Թոմիլսոնի տարբերակված ուսուցումը լինում է չորս տեսակ.

- ա) ըստ բովանդակության դասակարգման
- բ) ըստ գործողությունների
- գ) ըստ վերջնարդյունքների
- դ) ըստ միջավայրի

Տարբերակված ուսուցումն իրականացնելիս հաշվի է առնվում սովորողի պատրաստակամությունը և կարողությունները, հետաքրքրությունների շրջանակը, ուսումնառության ձևը:

Այս ամենի արդյունքում մենք կունենանք սովորողի շարունակական զարգացում, սովորողի մոտիվացիայի բարձրացում և արդյունավետության աճ գիտելիքներ ստանալու գործընթացում:

Բովանդակային դասակարգման ժամանակ հաշվի է առնվում Բլյումի աստիճանակարգը.

Ցածր կարողությամբ սովորողները նյութը հիշեն և հասկանան ինչքան որ կկարողանան: Միջին կարողությամբ սովորողները կարողանան կիրառել և վերլուծել իրենց գիտելիքները, իսկ բարձր կարողությամբ սովորողները գնահատեն, եզրակացություն անեն սովորածից և ստեղծագործեն ու հետազոտեն:

Ըստ գործողությունների տարբերակման ժամանակ կարևոր է ուսուցչի օժանդակությունը, որը կարող է լինել հետևյալ տեսակների.

- ա) ընթերցողական-դասագրքերի տրամադրում
- բ) տեսողական - տրամադրել բացատրող տեսադասեր
- գ) լսողական - տրամադրել աուդիո դասագրքեր
- դ) կինեստետիկ – հանձնարարել առցանց առաջադրանքներ:

Ըստ վերջնարդյունքի տարբերակման՝ ուսուցիչը, ելնելով սովորողի գիտելիքների մակարդակից, սովորողին հանձնարարում է կատարել այնպիսի առաջադրանքներ, որոնցում կամփոփվեն տվյալ թեմայի կամ դասի հիմնական պահանջները, դա կարող է լինել բանավոր հարցում, թեստ և այլն:

Ըստ միջավայրի տարբերակման՝ ձևավորվում են խմբերը, թույլ տալ սովորողներին ցանկության դեպքում առանձին կարդալ, ստեղծել սովորելու համար հանգիստ ու անաղմուկ միջավայր: Այն խմբերը, որոնք կարող են, աշխատում են միայնակ, իսկ այն խմբերը, որոնք օգնության կարիք ունեն, պարբերաբար դիմում են ուսուցչին:

Բոլոր դեպքերում տարբերակված ուսուցման նպատակն է սովորողի շարունակական և հետագա զարգացումը՝ հիմնված նրա անձնական որակների և գիտելիքների վրա:

Սովորողը պետք է կարողանա իր ստացած գիտելիքները գործնականում կիրառել, հետազոտել ու ստեղծել ինչ-որ վերջնարդյունք, որը կարելի է տեսնել, չափել և գնահատել:

Սովորողների ուսուցման հաջողությունը ուսուցման այս եղանակի ժամանակ այն է, որ ուսուցիչը հաշվի է առնում սովորողի անհատական առանձնահատկությունները: Տարբերակված կրթությունը նպաստում է սովորողի անհատական զարգացման և գիտելիքների ձեռք բերումը այն չափով, որքանով թույլ է տալիս իր կարողություններն ու գիտելիքները:

Տարբերակված ուսուցումը ներառում է կրթության ամենակարևոր տարրը՝ հոգեբանորեն հարմար պայմանների ստեղծում: Այս դեպքում ուսուցիչը աշխատում է դասարանի բոլոր աշակերտների հետ, թույլ սովորողներին հասցնելով որոշակի հմտությունների և գիտելիքների սահմանի, իսկ սովորողներին էլ ավելին սովորելու, ստեղծագործելու ու հետազոտելու:

Այս դեպքում աշակերտը ինքն է դառնում սովորող և սովորեցնող, կարևոր դերում լինում է սովորողը, իսկ ուսուցիչը դառնում է օգնող ու լուսաբանող: Տարբերակված ուսուցման ժամանակ սովորողների հմտությունների չափի իմացությունը օգնում է ուսուցչին նախապատրաստվել դասին, թույլ է տալիս նախապես պլանավորել դասը ավելի արդյունավետ, ընտրել համապատասխան առաջադրանքներ և մտածել օգնության ձևեր յուրաքանչյուր խմբի համար:

Ուսուցման այս մեթոդը ուսուցչից պահանջում է մեծ աշխատանք, դասերին՝ ստեղծագործական պատրաստվածություն, տարբեր հնարքներ ու մեծ գիտելիքների պաշար: Այս բոլորի արդյունքում կարելի է հասնել ծրագրային նյութի յուրացման դրական արդյունքի: Այս մեթոդի առավելությունը կայանում է նրանում, որ գիտելիքների տարբեր մակարդակ ունեցող սովորողները սովորում են նույն ուսումնական նյութը, ձեռք են բերում այն չափի վերջնարդյունք, ինչքան որ թույլ է տալիս իրենց կարողություններն ու հմտությունները:

Փորձարարական հետազոտություն

Փորձարարական դաս 1

Դասի թեման շաղկապը որպես խոսքի մասի ամփոփումն էր:Դասը սկսեցի մտազրոհով,որի ընթացքում գրատախտակին գրվեցին բազմաթիվ շաղկապներ: Ապա հանձնարարեցի գույգերով աշխատանքը: Զույգերից մեկը գրում էր համադասական,մյուսը ստորադասական շաղկապներ: Ակտիվ էին հատկապես ցածր առաջադիմություն ունեցող աշակերտները,որոնք կարողանում էին շաղկապները տարբերակել և դրանք գործածել նախադասությունների մեջ:Հանձնարարվեց նաև նման աշխատանք՝երկու աշակերտ կազմում էին պարզ նախադասություն,երրորդը այդ նախադասությունները կապակցում էր շաղկապներով

Վերջում տրվեցին ամփոփիչ հարցեր.

- 1.Ի՞նչ տարբերություն համադասական և ստորադասական շաղկապների միջև:
- 2.որ խոսքի մասն է կատարում ստորադասական շաղկապի դերը:
- 3.Ինչ կետադրություն ունեն շաղկապները:

Փորձարարական դաս 2

Դասի թեման Դուրյանի «Լճակ» բանաստեղծությունն էր: Նախորդ ժամին աշակերտները ընթերցել էին բանաստեղծությունը, ծանոթացել արևմտահայերենին, կատարել քերականական աշխատանքներ:

Այս ժամին աշակերտները ասմունքում էին: Նրանցից շատերը սովորել էին ամբողջությամբ, ոմանք ասմունքում էին առողջանությամբ, հուզիչ: Աշակերտների որոշ մասը չէր կարողացել հաղթահարել բանաստեղծության լեզվական դժվարությունները և սովորել էին մի մասը:

Դասապրոցեսին իմ և միմյանց ուղղված հարցադրումների միջոցով կրկին ամրապնդեցինք նախորդ ժամին սովորածը.

- 1.Ի՞նչ առիթով է գրվել բանաստեղծությունը
- 2.Ո՞ր հայերենով է գրված
- 3.Ի՞նչ տարբերություն արևմտահայերենի և արևելահայերենի միջև (բերել օրինակներ)
- 4.Ի՞նչ է անձնավորումը և ինչպես է կիրառված բանաստեղծության մեջ

Դասը թողեց շատ խորը և տպավորիչ ազդեցություն:

Եզրակացություն

Իմ 38 տարվա աշխատանքային փորձի ընթացքում ես մտածված թե՛ ակամա, օգտվել եմ շերտավորված կամ տարբերակված ուսուցման մեթոդից: Այս մեթոդը տեսանելի արդյունք է տալիս այն դասարաններում, որտեղ աշակերտների թիվը շատ մեծ է: Նաև այն դասարաններում, որտեղ կա աշակերտների դասերին ներգրավվածության խնդիր: Ես թիրախային դասարան ընտրել եմ Գեղհովիտի համար 1 միջնակարգ դպրոցի 7-րդ դասարանը (2021-2022 ուս. տարի), որտեղ սովորում են 32 երեխա, 13 աղջիկ, 19 տղա: Այս դասարանում անցկացրի երկու նպատակային, իրար հաջորդող դասեր:

Դասապլաններին կարող եք ծանոթանալ հավելվածում:

Խմբերից երկուսում (դասարանը բաժանել եմ հինգ խմբի) ընդգրկեցի ցածր առաջադիմությամբ և դասին պասիվ մասնակցող երեխաների: Նրանց տվեցի քիչ և հեշտ առաջադրանքներ, կամ կարելի է նույնիսկ թույլ տալ, որ իրենք ընտրեն իրենց յուրացնելիք նյութը: Այս աշակերտները ակտիվորեն մասնակցեցին դասին, որի արդյունքում ստացան և միավորային և խրախուսական գնահատականներ: Այս մեթոդի ընթացքում ցածր, միջին և բարձր կարողություն ունեցող աշակերտները ստացան իրենց կարողություններին և հմտություններին համապատասխան առաջադրանքներ, և արդյունքները գոհացուցիչ էին: Ես եկա այն եզրակացության, որ տարբերակված կամ շերտավորված ուսուցումը խթանում և խորացնում է աշակերտների մոտիվացիան և գիտելիքները:

Շերտավորված ուսուցման փորձը և այդ ուղղությամբ կատարած հետազոտությունների արդյունքները հաստատել են, որ որևէ առարկայի խոր ուսումնասիրությունը աշակերտների գիտելիքները հարստացնում է ոչ միայն տվյալ և հարակից առարկաներից, այլև մյուս առարկաներից ու զգալիորեն բարձրացնում է ուսման առաջադիմությունն ընդհանրապես:²

Շերտավորված ուսուցումը խթանում է սովորողների մեջ նոր հետաքրքրություններ ու նախասիրություններ: Ուսուցման այս ձևի հիմքը կազմում է անհատական ուսուցումը: Այն պահանջում է ուշադիր լինել և՛ թույլ գիտելիք ու

² Յու. Ա. Ամիրջանյան, Ա. Ա. Սահակյան «Մանկավարժություն» Երևան, 2005:

կարողություն ունեցող սովորողի և բարձր մակարդակի սովորողի գիտելիքները է՛լ ավելի բարձրացնելուն:

Տարբերակված ուսուցման ժամանակ ուսուցիչը հասկանում է, որ բոլոր աշակերտները տարբեր են և պահանջում են տարբեր ուսուցման մեթոդներ, որպեսզի հաջողություն լինի ուսուցման մեջ: Այս ուսուցման մեթոդի նպատակն է դասավանդման տարբեր հնարքների կիրառում, բայց նույն վերջնարդյունքի ստացում: Ինչպիսի մեթոդ, հնար և ուսուցման ձև էլ օգտագործվի ուսուցման ժամանակ, ուսուցիչը հաջողության կհասնի միայն այն դեպքում, երբ անցկացրած դասը հետաքրքիր ու բովանդակալից կլինի դասարանի բոլոր աշակերտների համար: Իսկ դասը հետաքրքիր ու մոտիվացնող կլինի, եթե յուրաքանչյուր սովորողի կամ խմբի համար ուսուցիչը ընտրի ճիշտ առաջադրանք:

Եթե խնդիրը ճիշտ ձևակերպենք և տանք ճիշտ նպատակադրումներ, իմ կարծիքով, աշակերտների խմբերում և ընդհանրապես դասարաններում անպայման դրական տեղաշարժ կունենան:

Գրականություն

1. Ա.Նալչաջյան «Հոգեբանական բառարան», Երևան, 1984:
2. Լ. Ասատրյան «Մանկավարժական հոդվածներ»:
3. Յու. Ա. Ամիրջանյան, Ա.Ս. Սահակյան «Մանկավարժություն», Երևան, 2005:

Դասապլան 1

Առարկա՝ Հայոց լեզու 7-րդ դասարան

Դասապլանի կազմը՝ 13 աղջիկ, 19 տղա

Թեմա՝ Գոյականի թիվը

Օգտագործվող նյութեր՝ Տետր, կավիճ, ցուցապաստառ, գիրք

Դասի նպատակը՝ Խորացնել և ամրապնդել գոյականի վերաբերյալ ունեցած գիտելիքները:

Սահմանել եզակի և հոգնակի թվի կանոնը, բերել օրինակներ:

Ներկայացնել հոգնակիի կազմության տեսակները և բացատրությունները:

Զարգացնել կապակցված գրավոր խոսք կազմելու հմտություններ:

Վերջնարդյունքը՝ սովորողը կկարողանա.

ա) Եզակի և հոգնակի թվի գոյականները,

բ) բացատրել հոգնակիի կազմության ձևերը

գ) ճիշտ ուղղագրությամբ գրել կրկնակ և ունեցողբառերի հոգնակին

դ) կազմել կապակցված խոսք՝ գործածելով եզակի և հոգնակի թվով գոյականներ:

Գործողություններ (Ժամ/տևողություն)	աշակերտ	ուսուցիչ	հարցադրումներ
5 րոպե	Ներկայացնել անցած տնային աշխատանքը	Ողջունել, հաշվառել, ստուգել տնային աշխատանքները	1) Ի՞նչ է ցույց տալիս եզակի և հոգնակի թիվը 2) Ինչպե՞ս է կազմվում հոգնակի թիվը: Ինչ առանձնահատկություններ ունի հոգնակիի
15 րոպե	Խմբերով աշխատում են, ծանոթանում են	Նոր դասի հանձնարարում Հոգնակիի	

	<p>նյութին և պատրաստվում են այն ներկայացնել: Տարբերակված ուսուցում ցածր առաջադիմությամբ որոշ աշակերտների հետ:</p>	<p>կազմության ձևերի բացատրություն Խմբերի կազմում Բացատրում է հանձնարարությունները:</p>	<p>կազմությունը:</p>
<p>20 րոպե</p>	<p>Ցածր առաջադիմությամբ թիրախավորված աշակերտներից մի քանիսը հարցերի միջոցով պատասխանում է դասը: Մնացած խմբերից մեկական աշակերտ ներկայացնում է իր նյութը, եթե անհրաժեշտ է, մնացածը կատարում են լրացումներ:</p>	<p>Շրջում է խմբերով և լսում է դասը ներկայացնողին, տալիս է հարցեր ամբողջ դասարանին, ընդհանրացնում է նյութը: Տալիս է միավորային գնահատականներ:</p>	

5 թույլ – տնային աշխատանքի հանձնարարում և բացատրում էջ 53 վարժ 2:

5 թույլ	Ստանան տնային հանձնարարություն, էջ 58, վարժ 4	Բացատրում և հանձնարարում է տնային աշխատանք:	
---------	---	---	--

Դասապլան 2